

Introducció a l'Economia

Codi: 102341

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	FB	1	1
2501573 Economia	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Judith Panadés Martí

Correu electrònic: Judith.Panades@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent extern a la UAB

Andreu López Espejo

Ivanna Ferdinandova

Marina Bannikova

Prerequisits

Per a realitzar un bon seguiment d'aquesta assignatura és recomanable que els alumnes tinguin una base mínima de matemàtiques (funcions i la seva representació, derivades d'una variable, i sistemes d'equacions) per tal de poder resoldre amb comoditat els problemes proposats en les activitats pràctiques de l'assignatura.

Objectius

En aquesta assignatura s'introdueixen els conceptes i la metodologia bàsica que s'utilitzen en l'anàlisi econòmica moderna. Aquestes eines ens ajudaran a iniciar l'estudi d'un ampli ventall de fenòmens els quals resulten interessants des del punt de vista de l'economia. El material del curs està estructurat en una primera part de microeconomia, i en una segona part de macroeconomia. A la part de microeconomia es presenten alguns conceptes clau com ara "cost d'oportunitat", "eficiència", "mercat", i "funció de producció", i s'estudien diversos aspectes relacionats amb la presa de decisions per part de les empreses i el seu comportament en diferents tipus de mercats. A la segona part de macroeconomia es presenten alguns conceptes bàsics relacionats amb la Comptabilitat Nacional i amb varis agregats econòmics, s'introdueix la dimensió temporal a la presa de decisions, i s'estudien les prediccions d'alguns models simples en relació a l'activitat econòmica a nivell agregat. Durant el curs també es presenten alguns instruments de política econòmica, com ara els impostos, la política fiscal i la política monetària. En concret els objectius que es pretenen assolir són:

1. Introduir els conceptes bàsics de la microeconomia.
2. Comprendre els conceptes de mercat, llei de demanda i llei d'oferta, classificació de béns, i elasticitat.
3. Els impostos i el seu efecte. Pèrdua d'eficiència irrecuperable.
4. Diferents tipus de mercat segons el grau de competència. Introducció al comportament estratègic.

5. Les principals magnituds econòmiques agregades.
6. Les decisions d'estalvi i inversió.
7. L'oferta i la demanda agregada.
8. Breu introducció a la política monetària i a la política fiscal.

Competències

Administració i Direcció d'Empreses

- Aplicar els instruments matemàtics per sintetitzar situacions econòmiques i empresarials complexes.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Identificar les forces que governen la demanda i l'oferta.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.

Economia

- Aplicar els instruments matemàtics per sintetitzar situacions econòmiques i empresarials complexes.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Identificar les forces que governen la demanda i l'oferta.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
- Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els factors de creixement d'una economia.
2. Calcular l'equilibri macroeconòmic a curt termini.
3. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
4. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
5. Descriure i mesurar els components de la renda d'una economia.
6. Descriure les condicions de plena ocupació en el mercat de treball.
7. Detallar els indicadors econòmics principals i justificar-ne el càlcul i l'ús.
8. Diferenciar els efectes d'equilibri en règims diferents de competència.
9. Discutir els guanys fruit del comerç i de l'intercanvi.
10. Explicar el paper del govern i la política fiscal.
11. Identificar els elements constitutius de la tecnologia i dels costos.
12. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.

13. Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
14. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
15. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
16. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
17. Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Continguts

Tema 1: Introducció

Objectiu: Introduir la forma d'organitzar les idees dels economistes. Entendre es conceptes d'eficiència, i cost d'oportunitat.

- 1.1 Els principis de l'economia.
- 1.2 Pensar com un economista.
- 1.3 El cost d'oportunitat. Eficiència.
- 1.4 Interdependència i guanys derivats del comerç internacional.

Tema 2: Llei de l'oferta i llei de la demanda

Objectiu: Examinar quines variables són les que determinen la demanda i l'oferta d'un bé en un mercat competitiu. Trobar l'equilibri de mercat. Analitzar l'origen de les variacions de l'equilibri en el mercat d'un bé concret.

- 2.1 Funció de demanda i funció d'oferta.
- 2.2 Equilibri de mercat.
- 2.3 Determinants de la funció de demanda, desplaçaments i efectes sobre l'equilibri.
- 2.4 Determinants de la funció d'oferta, desplaçaments i efectes sobre l'equilibri.

Tema 3. Elasticitat

Objectiu: Desenvolupar els conceptes d'elasticitat preu i elasticitat renda per a entendre millor com la quantitat demandada reacciona davant canvis en els preus i en la renda.

- 3.1 Definició i càlcul de l'elasticitat-preu de la demanda.
- 3.2 Interpretació de l'elasticitat preu de la demanda: elàstica, inelàstica.
- 3.3 Factors determinants de l'elasticitat preu de la demanda.
- 3.4 Elasticitat i ingrés total.
- 3.5 Altres elasticitats de la demanda: elasticitat renda i elasticitat preu creuada.
- 3.6 Elasticitat preu de l'oferta i determinants.

Tema 4: Benestar, impostos i controls de preus

Objectiu: Introduir els conceptes d'excés del consumidor i productor, i la seva relació amb la mesura del benestar. El benestar en els mercats i els efectes dels impostos.

4.1 Excedents (consumidor i productor). Mesures de benestar.

4.2 Els impostos i la seva incidència.

4.3 Pèrdues d'eficiència.

4.4 Preus màxims i mínims. Una visita al mercat de treball.

Tema 5: L'empresa: els costos i la producció

Objectiu: definir els conceptes de funció de producció i analitzar els diferents tipus de costos. Estudiar la decisió de producció per part de l'empresa com fruit de la maximització dels seus beneficis.

5.1 Objectiu de l'empresa.

5.2 Producció i tecnologia. Producte marginal i rendiments a escala.

5.3 Corbes de cost: cost total, cost marginal i cost mig.

5.4 Corbes de cost en el curt termini i llarg termini.

5.5 La decisió de produir de l'empresa.

Tema 6: Estructura de mercats. El cas de la competència perfecta i la corba d'oferta

Objectiu: Definir les diferents estructures de mercat. Estudiar com es determina l'oferta quan en un mercat existeix un nombre gran d'empreses subministrant el mateix producte.

6.1 L'estructura de mercat en funció del grau de competència.

6.2 L'empresa competitiva.

6.3 Maximització de beneficis de l'empresa competitiva.

6.4 Decisió de produir en el llarg i curt termini.

6.5 Corba d'oferta de l'empresa competitiva.

6.6 Corba d'oferta de la indústria.

Tema 7: Magnituds agregades

Objectiu: Introducció a l'estudi de les magnituds macroeconòmiques.

7.1 Índex de preus al consum. Inflació.

7.2 Taxa d'atur i la població activa. Els fluxes en el mercat de treball.

7.3 Nivell d'activitat econòmica, Producte interior brut, renda per càpita, altres indicadors de benestar. Deflactor del PIB, variables reals i variables nominals.

7.4 Introducció a la comptabilitat nacional.

Tema 8: Demanda i oferta agregada

Objectiu: Estudiar com es determinen la demanda i l'oferta agregada en el curt i llarg termini.

8.1 La demanda agregada i els seus desplaçaments.

8.2 L'oferta agregada en el llarg i curt termini i els seus desplaçaments.

8.3 Equilibri macroeconòmic en el curt termini.

8.4 Equilibri macroeconòmic en el llarg termini.

Tema 9: Polítiques econòmiques: la Política Fiscal i la política monetària

Objectiu: Introducció a la política fiscal. El deute del govern i els efectes de diferents formes de finançar la despesa pública. Introducció a la política monetària: el control de la quantitat de diners i el tipus d'interès i el seu efecte sobre el nivell de preus.

9.1 Instruments fiscals i efecte multiplicador de la política fiscal en un model simple de demanda agregada.

9.2 Impostos i deute. Els límits a l'endeutament.

9.3 Instruments de política monetària. Equilibri en el mercat de diner.

9.4 La política monetària i la inflació.

Metodologia

En aquesta matèria combinem les classes magistrals amb suport TIC, juntament amb sessions més aplicades dedicades a la resolució de llistes de problemes i exercicis. Igualment, es proposaran textos de lectura i suport dels continguts, així com treballs pràctics utilitzant dades reals.

En principi la docència prevista serà 100% presencial amb la capacitat de les aules al 50% d'aforament. Tot i així, la metodologia docent proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teoria	32,5	1,3	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 17
Exercicis i altres tasques pràctiques	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories i seguiment de treballs a realitzar	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi	72	2,88	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17
Lectura de textos	4	0,16	3, 4, 12, 14, 16, 17
Resoldre llistes d'exercicis	15	0,6	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15

Avaluació

L'avaluació del curs es farà de forma continuada, mitjançant avaluacions parcials, i un examen final. El pes de cada un dels components anteriors en el còmput de la nota final és com segueix:

a) 50% per l'examen final,

b) 50% per les activitats d'avaluació parcial (30% examen parcial i 20% altres activitats d'avaluació)

Activitats d'avaluació parcials: L'objectiu d'aquestes proves és facilitar l'aprenentatge de la matèria mitjançant l'estudi constant d'una quantitat de materials relativament petita en lloc d'un gran esforç d'aprenentatge puntual per a una gran quantitat de materials. Una de les activitats d'avaluació parcial consistirà en un EXAMEN PARCIAL ponderat amb un 30% de la nota final amb un temps màxim de resolució de 75 minuts. Aquest examen parcial tindrà lloc el dia i hora que marqui el calendari de proves publicat per la Facultat d'Economia i Empresa. La resta de proves parcials seran implementades a classe pel professor de l'assignatura. En totes les proves d'avaluació parcials no es permetrà consultar cap tipus de material d'ajut, i cap d'elles alliberarà matèria de l'examen final de l'assignatura.

Examen final: inclou tota la matèria de curs. L'examen està dissenyat perquè l'estudiant es vegi forçat a realitzar un últim esforç d'aprenentatge que és necessari per a consolidar els coneixements prèviament adquirits. El temps de resolució màxim serà de 2 hores i 15 minuts. Durant l'examen no es permetrà consultar cap tipus de material d'ajut. Es podrà portar calculadora bàsica però no es podrà utilitzar el mòbil per aquesta finalitat.

Així, amb aquest sistema d'avaluació doble es pretén garantir l'èxit en el procés d'aprenentatge del major nombre possible d'alumnes. Addicionalment, es recomana als alumnes la resolució individual de llistes d'exercicis i problemes relacionats amb les classes de teoria que seran lliurades als alumnes durant el desenvolupament de les classes. Aquestes llistes de problemes tenen per objectiu que els alumnes treballin els conceptes i desenvolupats a les classes magistrals.

Tots els alumnes tenen l'obligació de realitzar les tasques avaluable. Si aplicant els pesos mencionats anteriorment la qualificació de l'alumne és 5 o superior, es considera superada l'assignatura i aquesta no podrà ser objecte d'una nova avaluació. En el cas d'una nota inferior a 3,5, l'estudiant haurà de tornar a fer l'assignatura en el següent curs acadèmic.

Per aquells estudiants que en l'avaluació hagin obtingut una nota que sigui igual o superior a 3,5 i inferior a 5 hi haurà una prova de recuperació. Els professors de l'assignatura decidiran la modalitat d'aquesta prova. Aquesta prova està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. La nota de la recuperació serà qualitativa i només tindrà dues possibles opcions: APTE o NO APTE. Si l'estudiant obté una nota d'APTE es considera que ha superat l'assignatura amb una nota numèrica màxima igual a 5. Si l'alumne obté una qualificació de NO APTE, no supera l'assignatura i la nota final serà igual a la nota obtinguda abans de la recuperació.

Un alumne es considera "No Avaluable" en aquesta assignatura sempre i quan no hagi participat de cap de les activitats d'avaluació. Per tant, es considera que un estudiant que realitza alguna activitat d'avaluació continuada ja no pot optar a un "No Avaluable".

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exercicis en aula, qüestionaris, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

Les dates de l'examen parcial i l'examen final de l'assignatura estaran programades en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." **Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB).**

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

*"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." **Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB).** Els estudiants i les estudiants han d'haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura més gran o igual que 3,5 i estrictament menor que 5.*

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

NOTA: L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Irregularitats en proves d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, *"en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0".* Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Altres activitats d'avaluació	Representaran el 20% de la nota final	1,25	0,05	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 16
Examen Parcial	Representarà el 30% de la nota final	1,25	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Examen final	Representarà el 50% de la nota final.	2	0,08	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Manual bàsic

El manual que a continuació es detalla constituirà el llibre de referència per a seguir els temes en els quals s'estructura l'assignatura d'Introducció a l'economia:

- Krugman, P., Wells, R., i Graddy, K., FONAMENTS D'ECONOMIA. Editorial Reverte

És un manual bàsic d'introducció a l'economia on s'analitzen tant temes relacionats amb la microeconomia com amb la macroeconomia. És un text de fàcil compressió i sintètic que permet al lector concentrar-se en els ensenyaments fonamentals. Val a dir també que aquest llibre dedica més atenció a les aplicacions de la teoria econòmica formal que a la pròpia teoria econòmica en si. La majoria dels capítols contenen casos pràctics que mostren com s'apliquen els conceptes teòrics estudiats.

Manuals complementaris

Els manuals que es detallen a continuació poden ser de gran utilitat a l'alumne, ja sigui perquè aquest desitgi complementar les explicacions exposades en el manual de referència o perquè desitgi ampliar els seus coneixements relatius a la teoria econòmica.

- Mankiw G., "*PRINCIPIIS D'ECONOMIA*" Ed. Mc Graw-Hill. Manual ideal per entendre els fonaments de la teoria econòmica en base a l'estudi de casos reals, aplicacions i exemples.

- Samuelson, P. & Nordhaus, W. "*ECONOMIA*." Ed. Mc Graw Hill. Aquest manual es molt semblant al manual de referència bàsica durant el curs, i ofereix explicacions complementaries des d'un punt de vista lleugerament diferent, amb referències potser lleugerament més actuals a problemes reals d'economies concretes. - Dornbush, R & Fisher, S. "*MACROECONOMIA*." Ed. Mc Graw Hill. Aquest manual presenta un plantejament de l'estudi de les qüestions macroeconòmiques a un nivell assequible però substancialment més avançat que el manual referenciat en la bibliografia bàsica. Els exemples inclosos es refereixen al funcionament del sistema econòmic americà.

- Begg, D., Dornbush, R. & Fisher, S., "*ECONOMIA*." Ed. Mc Graw Hill. Aquest és un manual de gran acceptació dintre de la professió i que gràcies a les seves renovades edicions ha aconseguit ser un referent a prendre en compte dintre dels textos i manuals que introdueixen a l'estudiant en l'estudi de l'economia per primera vegada. És un text complet i assequible on s'analitzen tant temes relacionats amb la microeconomia com amb la macroeconomia. Conté multitud d'exemples que ajuden al lector a comprendre millor els conceptes teòrics prèviament exposats

- Varian, Hal R., "*MICROECONOMIA INTERMÈDIA*." Ed. A. Bosch. Aquest manual es concentra solament en l'anàlisi de les qüestions referents a la microeconomia. Encara que els conceptes són els mateixos que els quals inclouen els manuals bàsics, l'anàlisi realitzada és bastant més formal. Pot ser un bon complement per a aquells alumnes que desitgin aprofundir més en aquests temes.

Altres manuals

Mochón, F, "*PRINCIPIIS D'ECONOMIA*." Ed. Mc Graw-Hill.

Wonnacott & Wonnacott. "*ECONOMIA*." Ed. Mc Graw-Hill.

Bernanke & Frank, "*PRINCIPIOS DE ECONOMIA*." Ed. Mc Graw-Hill.

Enllaços web

Fons Monetari Internacional (FMI): <http://www.imf.org/external/esl/index.asp>

Banc d'Espanya (BE): <http://www.bde.es>

Banc central Europeu(BCE): <http://www.ecb.int/home/html/lingua.es.html>

Institut Nacional d'Estadística (INE): <http://www.ine.es>

Programari

Per poder fer un seguiment complet d'aquest curs és recomanable tenir un coneixement bàsic de les aplicacions d'Excel i Word.